

ПОТРОШАЧИ У СРБИЈИ И ЕВРОПскоЈ УНИЈИ ...

ИМАЈУ СЛИЧНЕ СТАВОВЕ

Потрошачи сматрају да фармске животиње треба да се држе, хране и репродукују у природним условима, на начин да су им потребе задовољене и да могу да испоље своје природно понашање. Они желе да купују производе који су настали уз поштовање високих стандарда добробити фармских животиња.

“У Европској унији (у зависности од земље) од 21 до 67% потрошача размишља о добробити животиња приликом куповине меса и месних производа (Еуробарометар, 2006), док је у Србији овај проценат 50%.

Истраживања Еуробарометра, показала су да у Европској унији (у зависности од земље) од 33 до 81% потрошача је спремно да плати додатну цену за кокошија јаја произведена у складу са стандардима добробити животиња (Еуробарометар, 2006), док у Србији овај проценат износи 76%.”

Ipsos Strategic Marketing, 2012.

НЕМАЈУ ИСТУ ПРИЛИКУ ДА БИРАЈУ

У земљама Европске уније потрошачи имају прилику да бирају између хране произведене у индустријским системима гајења животиња и хране произведене у складу са високим стандардима добробити животиња. Нажалост то у Србији није случај. У Србији још увек не постоји тржиште производима који су настали уз поштовање високих стандарда добробити фармских животиња.

„Мање од 1% јаја у Србији произведено је у складу са најновијим прописима о гајењу кока носиља у ЕУ. То је један од разлога зашто јаја нису на листи производа за извоз у ЕУ” Медијски истраживачки центар, 2012

ORCA жели да са потрошачима створи промену!

Подржимо произвођаче који поштују високе стандарде добробити животиња. Купујући њихове производе јешћемо квалитетнију храну и директно утицати на боље услове животиња за хиљаде животиња које живе на фармама у Србији.

**Позивамо вас да подржите програм
„Пет слодода на фарми“
– због људи, животиња и животне средине**

ORCA И ДОБРОБИТ ФАРМСКИХ ЖИВОТИЊА

Организација за поштовање и бригу о животињама - ORCA је организација цивилног друштва која заступа добробит животиња у Србији, доприносићи благостању људи и заштити животне средине. Кроз дугогодишњи рад, ORCA је препозната као релевантан и поуздан партнер грађана и надлежних институција у остваривању добробити животиња у Србији.

Програм “Пет слобода на фарми” усмерен је на остваривање добробити фармских животиња. Овим програмом желимо да допринесемо успостављању високих стандарда добробити фармских животиња у Србији, што ће унапредити квалитет и безбедност хране, развој села и заштиту животне средине. Кроз овај програм јачамо свест потрошача о значају добробити фармских животиња за квалитет и безбедност хране животињског порекла, као и њиховом праву на информисаност и могућност избора при куповини намирница животињског порекла.

Пројекат “Стандарди добробити фармских животиња у Србији” спроводимо са циљем истраживања стања добробити животиња на фармама, израде високих стандарда добробити фармских животиња и Акционог плана за примену ових стандарда на територији града Сремска Митровица. Пројекат спроводимо у партнерству са градом Сремска Митровица, уз подршку Министарства пољопривреде и Британског краљевског удружења за спречавање окрутности према животињама (RSPCA). У реализацију пројекта укључени су домаћи стручњаци, као и експерти за добробит животиња са Универзитета у Бристолу (Велика Британија).

ВАР Б Кроз пројекат “Стандарди добробити фармских животиња у Србији” ORCA је истражила стања добробити животиња на фармама и израдила високе стандарде добробити фармских животиња. Наш следећи корак је да обезбедимо подршку фармерима да услове у којима гаје животиње прилагоде захтевима потрошача. Такође, окупљамо људе који желе да купују безбедну и квалитетну храну животињског порекла, произведену у складу са високим стандардима добробити фармских животиња.

Заједно можемо постићи високе стандарде добробити животиња на фармама у Србији

Прикључите се и Ви нашој иницијативи!

www.orca.rs

Стварање ове публикације је помогла Европска унија. Садржај је искључиво одговорност Организације за поштовање и бригу о животињама - ORCA.

ДОБРО ЊИМА, ДОБРО СВИМА

Европска унија је забранила држање кока носиља у стандардним кавезима од 2012. године

Шта мислите зашто?

- 1) Европљани немају важније проблеме
- 2) Европљани желе да спрече увоз јаја у ЕУ
- 3) Европљани знају да тако добијају безбедну и квалитетну храну

* Пронађите тачан одговор на постављено питање

ЗАШТО ПОТРОШАЧИ БРИНУ О ДОБРОБИТИ ЖИВОТИЊА?

Када купујемо храну размишљамо о њеној безбедности и квалитету. Све већи број потрошача, свестан је да квалитет јаја, млека и меса, зависи од добробити животиња од којих они производе потичу. Такође, као потрошачи желимо да будемо сигурни да су животиње гајене на хуман начин, без бола и патње.

Интензивни системи нису добри

Највећи број фармских животиња се гаји у интензивним системима који озбиљно нарушавају њихову добробит. Основни циљ ових система је максимум производње, уз минимум утрошка времена и новца, али интензивни системи:

НИСУ ДОБРИ ЗА ЖИВОТИЊЕ. У интензивном системима, животиње се најчешће гаје у скученом простору, у полумраку или под вештачким осветљењем, у условима пренасељености које онемогућава кретање и испољавање природних облика понашања. Овакви услови доводе до низа здравствених проблема и развоја патолошких облика понашања код фармских животиња.

НИСУ ДОБРИ ЗА ЛЈУДЕ. Научна истраживања водећих светских стручњака из области људског и животињског здравља показала су да:

- претерано коришћење антибиотика и хормона у сточарској производњи има директне последице по људско здравље
- постоји веза између стреса код фармских животиња и здравља људи који се хране производима који потичу од тих животиња.

Стрес код гајене живине повећава шансе за оболевање од различитих болести које годишње узрокују на хиљаде случајева тровања храном код људи. Супротно томе, живина којој је добробит задовољена и живи на начин који не узрокује стрес, много је отпорнија на појаву болести.

Може и другачије!

Држање у којем је животињама обезбеђено слободно кретање, свакодневна испаша, социјални контакт са животињама исте врсте, као и друге потребе - повољно утиче на њихову добробит. Како би добробит била задовољена, животињама морамо омогућити да испоље природне облике понашања: кљуцање и чеपर्кање по земљи код живине, ваљање у блату и прављења гнезда пред порођај код свиња и слично.

Добробит животиња је кључни фактор квалитета и безбедности хране.

Добробит животиње је остварена када је животиња здрава, ухрањена, безбедна, у стању да испољи природно понашање, ако јој је удобно и када не пати услед непријатних стања каква су бол, страх и стрес.

“Многи фактори доприносе производњи сигурне и здраве хране, али здравље и добробит животиња су од највећег значаја.”

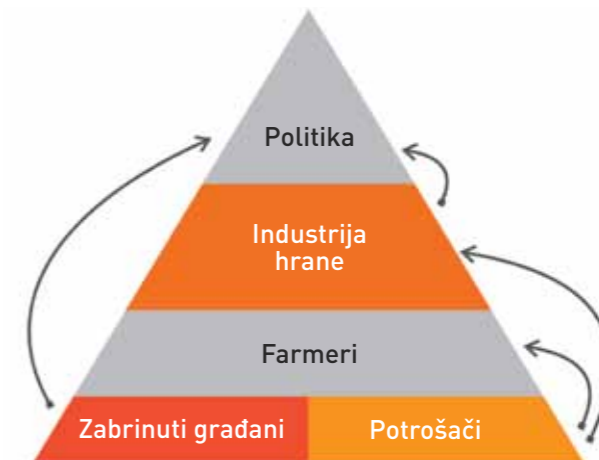
Светска организација за здравље животиња – OIE

КАКО ПОТРОШАЧИ УТИЧУ НА ДОБРОБИТ ФАРМСКИХ ЖИВОТИЊА?

“Потрошачи су се нарочито заинтересовали за добробит животиња након низа „скандала“ у производњи хране, као што су болест лудих крава, слинавка и шап и друге. Све ово је последица индустријске производње.”

Др Мара Миеле, Универзитет у Кардифу

На стандарде добробити фармских животиња утичу: политичари, индустрија хране, фармери и потрошачи који се налазе на различитим местима у „пирамиди моћи.

ПОТРОШАЧИ СУ ПОКРЕТАЧКА СИЛА ПРОМЕНА у области начина гајења фармских животиња, односно база “пирамиде моћи”. Потрошачи креирају тржиште. То значи да свака наша одлука о томе који производ ћемо купити у продавници има моћ да утиче на начин производње тог производа.

Уколико изаберемо да подржимо произвођаче који поштују високе стандарде добробити животиња приликом њиховог гајења, заједно можемо унапредити добробит хиљада животиња у Србији и утицати да храна коју једемо буде здравија и безбеднија.

**Потрошач је свако од нас.
То значи да је у нашим рукама кључ унапређења добробити фармских животиња у Србији.**